

DÖVİZ KAZANDIRICI HİZMET SEKTÖRLERİ MARKALAŞMA DESTEKLERİ HAKKINDA KARAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı; döviz kazandırıcı hizmet sektörlerinde faaliyet gösteren ve Türkiye’de yerleşik şirket, kurum ve kuruluşların markalaşmak için gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin giderler, Türkiye İhracatçılar Meclisi ve ihracatçı birliklerinin TURQUALITY® Programı kapsamında şirket, kurum ve kuruluşların markalaşma sürecinde yurt içi ve yurt dışında vereceği desteklere ilişkin harcamalar, Türk markalarının pazara giriş ve tutunmalarına yönelik gerçekleştireceği her türlü faaliyet ve organizasyona ilişkin giderler ile hizmet sektörlerine yönelik olumlu Türk malı ve hizmeti imajının oluşturulması ve yerleştirilmesi için yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirilecek her türlü harcamanın Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan karşılanmasına dair usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Karar; Türkiye’de yerleşik işbirliği kuruluşları ile döviz kazandırıcı hizmet sektöründe faaliyet gösteren şirket, kurum ve kuruluşlara uygulanacak markalaşma desteklerini kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kararda geçen;

- a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
- b) Birlik: İhracatçı birliklerini,
- c) Genelge: Uygulama usul ve esasları genelgesini,
- ç) İşbirliği kuruluşu: Türkiye İhracatçılar Meclisi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu, ihracatçı birliği, ticaret ve/veya sanayi odası, sektör dernek, birlik, konsey veya kuruluşu; işadamları dernek, birlik veya kuruluşu ya da teknokent ile Bakanlık tarafından belirlenen hizmet sektörlerindeki diğer kuruluşu,
- d) Marka: 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu uyarınca, bir teşebbüsün mallarının veya hizmetlerinin diğer teşebbüslerin mallarından veya hizmetlerinden ayırt edilmesini sağlaması ve marka sahibine sağlanan korumanın konusunun açık ve kesin olarak anlaşılmasını sağlayabilecek şekilde sicilde gösterilebilir olması şartıyla kişi adları dâhil sözcükler, şekiller, renkler, harfler, sayılar, sesler ve malların veya ambalajlarının biçimi olmak üzere her tür işareti,
- e) Sağlık kuruluşu: İlgili kamu kurumunun izin ve denetiminde sağlık ve/veya bakım alanlarında faaliyet gösteren özel veya kamu sektörü kuruluşunu ya da üniversite sağlık/bakım kuruluşunu,
- f) Şirket: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş şirketi,
- g) TURQUALITY® Programı: TURQUALITY®’nin ülkemizin rekabet avantajını elinde bulundurduğu markalaşma potansiyeli olan ürün/hizmet gruplarının üretiminden pazarlamasına, satışından satış sonrası verilen hizmetlere kadar bütün süreçleri kapsayan bir destek sistemi haline getirilmesi ve böylece program kapsamındaki yararlanıcı markalarının konumlandırılması, konumlarının güçlendirilmesi ve bu markaların uluslararası pazarlara

çıkışlarının hızlandırılması ile uluslararası pazarlarda Türk malı ve hizmeti imajının oluşturulması ve yerleştirilmesini amaçlayan programı,

ğ) TURQUALITY® Sertifikası: 22/12/2004 tarihli ve 25678 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2004/14 sayılı TURQUALITY® Sertifikasının Düzenlenmesine İlişkin Tebliğde belirtilen logoyu,

h) Yararlanıcı: Türkiye’de yerleşik olup döviz kazandırıcı hizmet sektörlerinde faaliyet gösteren şirket, kurum ve kuruluşu,

ı) Yurt dışı birim: Yurt dışında açılan mağaza, ofis, depo, lokanta/kafe ve ön tanı merkezini,

i) 2015/9 sayılı Karar: Mülga Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulunun 26/5/2015 tarihli ve 2015/9 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Markalaşma Destekleri Hakkında Kararını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Hizmet Sektörü TURQUALITY® Komitesi, Çalışma Grupları ve Sekreteryaya

Hizmet sektörü TURQUALITY® Komitesi

MADDE 4- (1) İlgili Bakan Yardımcısı başkanlığında Bakanlık, Türkiye İhracatçılar Meclisi, ihracatçı birlikleri ve diğer işbirliği kuruluşları temsilcilerinden oluşan hizmet sektörü TURQUALITY® Komitesi, destek programı kapsamına alınacak şirket, kurum ve kuruluşların tespiti hususunda yetkili olup anılan Komitenin teşkili ile çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenir ve sekreteryaya görevi Bakanlık tarafından yürütülür.

Hizmet sektörü TURQUALITY® Çalışma Grubu

MADDE 5- (1) Bakanlık, Türkiye İhracatçılar Meclisi, işbirliği kuruluşları ile konusunda uzman kişilerden oluşan hizmet sektörü TURQUALITY® Çalışma Grubu, TURQUALITY® Programının teknik çalışmaları ile uygulamasını yürütür.

Hizmet sektörü TURQUALITY® Sektörel Çalışma Grubu

MADDE 6- (1) Bakanlık, Türkiye İhracatçılar Meclisi, işbirliği kuruluşları ile konusunda uzman kişilerden oluşan hizmet sektörü TURQUALITY® Sektörel Çalışma Grubu, kuruldukları sektörle ilgili TURQUALITY® Programının teknik çalışmalarını yürütür ve hizmet sektörü TURQUALITY® Çalışma Grubuna istişari nitelikte görüş bildirir.

Çalışma gruplarının teşkili

MADDE 7- (1) Bu Kararın 5 inci ve 6 ncı maddelerinde düzenlenen çalışma gruplarının teşkili ile çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenir ve sekreteryaya görevi TURQUALITY® Sekreteryası tarafından yürütülür.

Hizmet sektörü TURQUALITY® Sekreteryası

MADDE 8- (1) Hizmet sektörü TURQUALITY® Sekreteryası, TURQUALITY® Programının uygulanması konusunda gerekli çalışmaları yürütmek ve koordinasyonu sağlamak amacıyla istihdam edilen personelden oluşur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Destek Unsurları

İşbirliği kuruluşlarına yönelik destekler

MADDE 9- (1) İşbirliği kuruluşlarının iştegal sahasına giren hizmet sektörlerinin yurt dışı pazarlarda tanıtılması amacıyla gerçekleştirilecekleri, EK-1’de belirtilen reklam, tanıtım ve

pazarlama harcamaları, EK-2'de belirtilen danışmanlık giderleri ve pazar araştırması çalışması ve raporlara ilişkin giderler;

a) Türkiye İhracatçılar Meclisi ve iştiğal ettiğı sektörü tek başına temsil eden birlikler için %80 oranında ve proje başına yıllık en fazla 500.000 ABD Doları,

b) Birden fazla sektörü temsil eden birlikler için %80 oranında ve proje başına yıllık en fazla 250.000 ABD Doları,

c) Diğer işbirliğı kuruluşları için %50 oranında ve yıllık en fazla 100.000 ABD Doları, desteklenir.

(2) Birden fazla birlik tarafından oluşturulan ve destek kapsamına alınan projeler, birlik başına 250.000 ABD Doları desteklenir.

(3) İşbirliğı kuruluşlarının ortak projeler hariç olmak üzere aynı anda bir projesi desteklenebilir. Projesi sona eren işbirliğı kuruluşu yeni bir proje ile başvuru yapabilir.

Marka Destek Programı

MADDE 10- (1) Yararlanıcıların, Bakanlık tarafından Marka Destek Programı kapsamına alındığı tarihten sonra;

a) Hedef pazar olarak belirledikleri ve Bakanlıkça onaylanan ülkelerdeki ürün ve hizmet tesciline ilişkin harcamaları ile destek kapsamına alınan markalarının yurt dışında tescili ve korunmasına ilişkin giderleri, %50 oranında ve yıllık en fazla 50.000 ABD Doları,

b) Destek kapsamına alınan markalı ürün/hizmetleriyle ilgili olarak hedef pazar olarak belirledikleri ve Bakanlıkça onaylanan ülkelere ilişkin olarak gerçekleştirdikleri, EK-1'de belirtilen reklam, tanıtım ve pazarlama harcamaları, %50 oranında ve yıllık en fazla 400.000 ABD Doları,

c) Hedef pazar olarak belirledikleri ve Bakanlıkça onaylanan ülkelerde destek kapsamına alınan markalı ürün/hizmetleriyle ilgili olarak açtıkları yurt dışı birimlere ilişkin;

1) Vergi/resim/harç dâhil olmak üzere brüt kira, depo için ardiye gideri, belediye giderleri, anılan birimlerin kiralanmasına yönelik uygun mahal araştırması ve komisyon harcamaları ile hukuki danışmanlık giderleri, %50 oranında ve yıllık en fazla 600.000 ABD Doları,

2) Kiralanan birimlerin konsept mimari çalışma ve kurulum/dekorasyon/teknik donanım giderleri, %50 oranında ve yıllık en fazla 300.000 ABD Doları,

ç) Hedef pazar olarak belirledikleri ve Bakanlıkça onaylanan ülkelerde faaliyet gösteren ve farklı markaların satıldığı teşhir mekanı/büyük mağazalar/marketlerde destek kapsamına alınan markalı ürün/hizmetleriyle ilgili olarak kiraladıkları reyon, raf, dekorasyonlu köşe, kiosk, stant vb. tahsis edilmiş satış alanlarına ilişkin olarak vergi/resim/harç dahil brüt kira, belediye giderleri, komisyon ve konsept mimari çalışmaları harcamaları, anılan birimlerin kiralanmasına yönelik uygun mahal araştırması ile hukuki danışmanlık giderleri ve bu birimlere ilişkin kurulum/dekorasyon giderleri, %50 oranında ve yıllık en fazla 200.000 ABD Doları,

d) Çevre, kalite ve insan sağlığına yönelik teknik mevzuata uyum sağlanabilmesi ve yurt dışı birim açılışı ve işletilmesini teminen gerçekleştirilen; kalite, hijyen, çevre belgeleri, ilgili ruhsat ve izinler ile bir ülke pazarına girişte zorunlu olarak aranan veya pazara girişte avantaj sağlayan belge/sertifikalara ilişkin eğitim, danışmanlık dahil her türlü belgelendirme giderleri, %50 oranında ve belge başına en fazla 50.000 ABD Doları,

e) Hedef pazar olarak belirledikleri ve Bakanlıkça onaylanan ülkelerde destek kapsamına alınan markaları ile ilgili olarak franchise vermeleri halinde, franchising sistemi ile yurt dışında açılacak ve faaliyete geçirilecek yıllık en fazla 10 adet mağaza/kafe/lokantaya ilişkin;

1) Kira giderleri %50 oranında ve anılan birimlerin her biri için en fazla iki yıl süresince ve birim başına yıllık en fazla 50.000 ABD Doları,

2) Kurulum/dekorasyon/teknik donanım harcamaları, %50 oranında ve birim başına en fazla 50.000 ABD Doları,

f) Uluslararası pazarlarda rekabet avantajını artırmak üzere alacakları, EK-2'de belirtilen danışmanlık faaliyetlerine ilişkin giderleri, %50 oranında ve yıllık en fazla 300.000 ABD Doları,

g) Destek kapsamına alınan markalı ürün/hizmetleriyle ilgili, kendisi ve/veya harcama yetkisi verilen şirket/kuruluş tarafından istihdam edilen aşçı/şef, yazılımcı, mühendis ve sağlık kuruluşları için tercüman istihdamına yönelik giderleri, aynı anda azami 3 kişi için, %50 oranında ve yıllık en fazla 200.000 ABD Doları,

ğ) Hedef pazar olarak belirledikleri ve Bakanlıkça onaylanan ülkelerdeki pazar araştırması çalışması ve raporlarına ilişkin giderleri, veri madenciliği/veri izleme/değerlendirme faaliyetleri ile mali ve hukuki raporlar da dâhil olmak üzere %50 oranında ve yıllık en fazla 100.000 ABD Doları,

h) Destek kapsamına alınan markalı ürün/hizmetleriyle ilgili olarak gerçekleştirdikleri yurt dışı fuar katılımlarına yönelik Genelgede belirtilen giderleri %50 oranında ve (b) bendinde belirtilen destek limiti içinde değerlendirilmek kaydıyla,

desteklenir.

(2) Yararlanıcıların birinci fıkrada düzenlenen desteklerden yararlanabilmesi için; kapsamdaki markalarına ve ilgili destek dönemine ilişkin olarak, Bakanlık tarafından yetkilendirilen danışmanlık şirketlerince gerçekleştirilecek Stratejik İş Planı çalışmasını yaptırılmaları zorunludur. Yararlanıcıların bu fıkra uyarınca yapacakları harcamalar, %75 oranında ve ilgili destek dönemi için en fazla 200.000 ABD Doları desteklenir.

(3) Birinci fıkranın (d) ve (f) bentleri çerçevesinde sağlanan desteklere ilişkin limitler yararlanıcılar için, söz konusu fıkranın diğer bentleri ile ikinci fıkra çerçevesinde sağlanan desteklere ilişkin limitler ise destek kapsamındaki her bir marka için geçerlidir.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

TURQUALITY® Destek Programı

MADDE 11- (1) TURQUALITY® Destek Programı kapsamına alınan yararlanıcıların;

a) Hedef pazar olarak belirledikleri ve Bakanlıkça onaylanan ülkelerdeki ürün ve hizmet tesciline ilişkin harcamaları ile TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalarının yurt dışında tescili ve korunmasına ilişkin giderleri,

b) Çevre, kalite ve insan sağlığına yönelik teknik mevzuata uyum sağlanabilmesi ve yurt dışı birim açılışı ve işletilmesini teminen gerçekleştirilen; kalite, hijyen, çevre belgeleri, ilgili ruhsat ve izinler ile bir ülke pazarına girişte zorunlu olarak aranan veya pazara girişte avantaj sağlayan belge/sertifikalara ilişkin eğitim, danışmanlık dahil her türlü belgelendirme giderleri,

c) TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalı ürün/hizmetleriyle ilgili, kendisi ve/veya harcama yetkisi verilen şirket/kuruluş tarafından aynı anda istihdam edilen en fazla 5 adet aşçı/şef, yazılımcı, mühendis ve sağlık kuruluşları için tercüman istihdamına yönelik giderleri,

ç) TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalı ürün/hizmetleriyle ilgili olarak hedef pazar olarak belirledikleri ve Bakanlıkça onaylanan ülkelere ilişkin olarak gerçekleştirdikleri, EK-1'de belirtilen reklam, tanıtım ve pazarlama harcamaları,

d) Hedef pazar olarak belirledikleri ve Bakanlıkça onaylanan ülkelerde, TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalı ürün/hizmetleriyle ilgili olarak;

1) Açtıkları, aynı anda azami 50 adet mağaza/lokanta/kafeye ilişkin;

i) Vergi/resim/harç dâhil olmak üzere brüt kira, depo için ardiye gideri, belediye giderleri, anılan birimlerin kiralanmasına yönelik uygun mahal araştırması ve komisyon harcamaları ile hukuki danışmanlık giderleri,

ii) Kiralanan birimin konsept mimari çalışma ve kurulum/dekorasyon/teknik donanım harcamaları (yurt dışı birim başına azami 200.000 ABD Doları),

2) Açtıkları ön tanı merkezi, ofis, depo, satış sonrası servis hizmeti veren birimler ile farklı markaların satıldığı teşhir mekânı/büyük mağazalar/marketlerde kiradıkları reyon, raf, dekorasyonlu köşe, kiosk, stant vb. tahsis edilmiş satış alanlarına ilişkin;

i) Vergi/resim/harç dâhil olmak üzere brüt kira, depo için ardiye gideri, belediye giderleri, anılan birimlerin kiralanmasına yönelik uygun mahal araştırması ve komisyon harcamaları ile hukuki danışmanlık giderleri,

ii) Kiralanan birimin konsept mimari çalışma ve kurulum/dekorasyon giderleri (birim başına azami 200.000 ABD Doları),

3) Franchise vermeleri halinde, franchising sistemi ile yurt dışında faaliyete geçirilecek, beş yıllık destek süresi boyunca toplam azami 100 adet mağaza/lokanta/kafe için,

i) Kira giderleri (anılan her bir birim için en fazla iki yıl süresince ve birim başına yıllık en fazla 200.000 ABD Doları),

ii) Kurulum/dekorasyon/teknik donanım harcamaları (birim başına en fazla 100.000 ABD Doları),

e) Hedef pazar olarak belirledikleri ve Bakanlıkça onaylanan ülkelerdeki veri madenciliği/veri izleme/değerlendirme faaliyetleri ile mali ve hukuki raporlar da dâhil olmak üzere pazar araştırması çalışması ve raporlarına ilişkin giderleri,

f) Uluslararası pazarlarda rekabet avantajını artırmak üzere alacakları, EK-2'de belirtilen danışmanlık faaliyetlerine ilişkin giderleri,

g) TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalı ürün/hizmetleriyle ilgili olarak gerçekleştirdikleri yurt dışı fuar katılımlarına yönelik Genelgede belirtilen giderleri,

%50 oranında desteklenir.

(2) Yararlanıcıların birinci fıkrada düzenlenen desteklerden faydalanabilmesi için; kapsamdaki markalarına ve ilgili destek dönemine ilişkin olarak, Bakanlık tarafından yetkilendirilen danışmanlık şirketlerince gerçekleştirilecek Stratejik İş Planı çalışmasını yaptırmaları zorunludur. Yararlanıcıların bu fıkra uyarınca yapacakları harcamalar, %75 oranında ve ilgili destek dönemi için en fazla 200.000 ABD Doları desteklenir.

(3) Birinci fıkranın (b) ve (f) bendi çerçevesinde sağlanan desteklere ilişkin limitler yararlanıcılar için; söz konusu fıkranın diğer bentleri ile ikinci fıkra çerçevesinde sağlanan desteklere ilişkin limitler ise destek kapsamındaki her bir marka için geçerlidir.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

TURQUALITY® Programının yürütülmesi

MADDE 12- (1) Bakanlık tarafından yetkilendirilen Türkiye İhracatçılar Meclisi ve birliklerin TURQUALITY® Programının yürütülmesi konusunda;

a) Marka/TURQUALITY® Destek Programı kapsamına alınacak/alınan yararlanıcılar ile işbirliği kuruluşlarının iş yönetimi kalitesi, operasyonel mükemmellik düzeyi ve markalaşma potansiyellerinin belirlenmesi, performanslarının izlenmesi, program ve program kapsamındaki faaliyet ve işlemleri ile harcama belgelerinin içeriği, doğruluğu, rayicine uygunluğu vb. hususlar ile TURQUALITY® Programı kapsamında yapılan faaliyetlerle ilgili gerçekleştireceği her türlü denetim ve danışmanlık giderleri,

b) Marka/TURQUALITY® Destek Programı kapsamına alınan yararlanıcılar ile işbirliği kuruluşlarının hizmet sektörlerine yönelik olarak ürün/hizmet ve üretim süreçlerinin iyileştirilmesi, operasyonel mükemmellik, stratejik konumlandırma-planlama, pazar haberdarlığı, pazarlama, pazar araştırması, markalaşma, perakendecilik, halkla ilişkiler, iletişim, reklam vb konularda gerçekleştireceği eğitim, seminer, rehberlik, danışmanlık vb. faaliyetlerine ilişkin giderleri,

c) TURQUALITY® Programının ve hizmet sektörlerinin pazara giriş ve iletişim stratejisi kapsamında olumlu Türk malı ve hizmeti imajının oluşturulması ve yerleştirilmesi için yurt içi ve yurt dışında gerçekleştireceği her türlü halkla ilişkiler faaliyetleri, Türk markalarının pazara giriş ve tutunmalarına yönelik gerçekleştireceği her türlü organizasyonlara ilişkin giderler ile pazar istihbaratı, pazar haberdarlığı, ulusal ve uluslararası iş ilişkileri ağı, sponsorluk vb. giderleri,

ç) TURQUALITY® Programının kurumsallaştırılması ve TURQUALITY® Sekreteryasına yönelik giderler ile personel istihdamı ve eğitimine ilişkin harcamaları,

d) TURQUALITY® Programının stratejisinin güncellenmesi, yenilenmesi, geliştirilmesi, uygulanması ve program kapsamında yapılacak stratejik çalışmalara ilişkin harcamaları ile bu konularda gerçek ya da tüzel kişilerden satın alacağı danışmanlık giderleri, yıllık en fazla 15 milyon ABD Doları ve %100 oranında desteklenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Destek Kapsamına Alınma

İşbirliği kuruluşunun projesinin destek kapsamına alınması

MADDE 13- (1) 9 uncu maddede düzenlenen destek unsurlarından yararlanmak için işbirliği kuruluşu, bütçesini içeren bir projeye Bakanlığa müracaat eder ve söz konusu proje Bakanlık tarafından yapılan değerlendirme sonucunda destek kapsamına alınır.

Marka Destek Programı kapsamına alınma

MADDE 14- (1) 10 uncu maddede düzenlenen destek unsurlarından faydalanmak isteyen yararlanıcı, markası için Bakanlığa müracaat eder. Yararlanıcıya yönelik ön inceleme yapılır ve yapılan değerlendirme sonucunda yararlanıcının markası Bakanlık tarafından Marka Destek Programına alınır.

TURQUALITY® Destek Programı kapsamına alınma

MADDE 15- (1) 11 inci maddede düzenlenen destek unsurlarından faydalanmak isteyen yararlanıcı, markası için Bakanlığa müracaat eder. Yararlanıcıya yönelik ön inceleme yapılır ve yapılan değerlendirme sonucunda yararlanıcının markası Bakanlık veya TURQUALITY® Komitesi tarafından TURQUALITY® Destek Programına alınır.

Denetim ve danışmanlık raporları

MADDE 16- (1) Bakanlık, işbirliği kuruluşlarının projeleri ve yararlanıcılar tarafından ibraz edilen Stratejik İş Planlarının incelenebilmesi ile anılan projelerin ve Stratejik İş Planlarının onaylanabilmesini teminen, 12 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi çerçevesinde denetim/danışmanlık firmalarının raporlarını talep edebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Destegin Başlangıç Tarihi, Süresi ve Kapsamı

Destegin başlangıç tarihi ve süresi

MADDE 17- (1) İşbirliği kuruluşları, 9 uncu maddenin birinci fıkrasında düzenlenen desteklerden, 13 üncü madde çerçevesinde destek kapsamına alındıkları tarihten itibaren proje başına en az bir, en fazla dört yıl süreyle desteklenir.

(2) Yararlanıcılar, 14 üncü madde çerçevesinde Marka Destek Programına alınan her bir markası için destek kapsamına alındıkları tarihten itibaren, ilgili markalarına yönelik olarak 10 uncu maddede düzenlenen desteklerden dört yıl süreyle yararlandırılabilir.

(3) Bu Karar çerçevesinde TURQUALITY® Destek Programına alınan yararlanıcılar:

a) 15 inci madde çerçevesinde kapsama alınan her bir markası için 11 inci maddenin birinci fıkrasının (f) bendinde belirtilen desteklerden münhasıran hedef pazarlara yönelik olanlar ile aynı fıkranın (a), (ç), (d) ve (e) bentlerinde düzenlenen desteklerden, her bir pazar için destek süresi azami beş yıl olacak şekilde yararlandırılabilir. Beş yıllık destek süresi, söz konusu hedef pazarda gerçekleştirilen ve destek kapsamında değerlendirilen en eski tarihli ödeme belgesi tarihinden itibaren başlar.

b) 11 inci maddenin birinci fıkrasının (f) bendinde belirtilen kurumsal altyapı oluşturmaya yönelik danışmanlık giderlerine ilişkin destekler ile (c) bendinde belirtilen desteklerden, 15 inci madde çerçevesinde destek kapsamına alındıkları tarihten itibaren yalnızca ilk beş yıl yararlandırılabilir.

c) (a) bendinde belirtilen süre kısıtları, 11 inci maddenin birinci fıkrasının (b) ve (g) bendinde belirtilen destekler için uygulanmaz. TURQUALITY® Destek Programına alınan yararlanıcılar Program kapsamında kaldığı süre içinde 11 inci maddenin birinci fıkrasının (b) ve (g) bendinde belirtilen desteklerden yararlandırılabilir.

(4) Yararlanıcıların ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen destek başlangıç tarihlerinden itibaren gerçekleştirdikleri harcama ve faaliyetler desteklenebilir. Ancak yararlanıcıların destek ödemesi, her halükarda Stratejik İş Planının Bakanlık tarafından onaylanmasından sonra gerçekleştirilir.

Destek programları arasında geçiş

MADDE 18- (1) 10 uncu maddede düzenlenen destekler ile bu Kararla yürürlükten kaldırılan 2015/9 sayılı Kararın 11 inci maddesinde ve/veya 2006/4 sayılı Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'in 10 uncu maddesinde düzenlenen desteklerden yararlandırılan yararlanıcılar, destek süresi içinde veya bitiminde TURQUALITY® Destek Programı kapsamına alınmak üzere başvuruda bulunabilirler. Yapılan inceleme neticesinde, TURQUALITY® Destek Programı kapsamına alınması uygun görülen yararlanıcılar, 17 nci maddenin üçüncü fıkrasının;

a) (a) bendinde belirtilen desteklerden, Marka Destek Programında ilgili hedef pazarlarda desteklendikleri süre mahsup edilmek suretiyle,

b) (b) bendinde belirtilen desteklerden, Marka Destek Programında desteklendikleri toplam süre mahsup edilmek suretiyle, yararlandırılabilir.

(2) 10 uncu maddede düzenlenen desteklerden yararlandırılanlardan TURQUALITY® Destek Programı kapsamına alınması uygun görülmeyenler, kalan destek süreleri boyunca mezkûr maddede düzenlenen desteklerden yararlanmaya devam ettirilir.

(3) 2006/4 sayılı Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğin 10 uncu maddesi ve bu Karar ile yürürlükten kaldırılan 2015/9 sayılı Kararın 11 inci maddesi kapsamında destek süresini dolduran markalar; 10 uncu maddede düzenlenen desteklerden yararlandırılmaz.

Desteklenecek markanın tesciline ilişkin hükümler

MADDE 19- (1) 10 uncu ve 11 inci maddeler uyarınca bir yararlanıcının yurt içi tesciline sahip olduğu en fazla iki adet markası destek kapsamına alınabilir. Yurt dışı tescilin ise yurt içi tescile sahip yararlanıcıya ya da bu yararlanıcının organik bağının bulunduğu şirkete/kuruluşa ait olması gerekir.

(2) Bir marka için; destek kapsamına alınan yararlanıcı ile birlikte, yurt içinde veya yurt dışında yerleşik olup yararlanıcıyla organik bağın tevsik edildiği ve Bakanlık tarafından harcama yetkisi verilen şirket/kuruluş da desteklenebilir.

Holding/şirketler grubu için desteklenecek azami marka sayısı

MADDE 20- (1) Bu Karar hükümleri çerçevesinde bir holding/şirketler topluluğu bünyesinde yer alan en fazla altı marka desteklenebilir.

TURQUALITY® Destek Programı azami destek tutarı

MADDE 21- (1) 11 inci maddede belirtilen faaliyetler için bir yararlanıcıya sağlanacak azami destek tutarı Bakanlık tarafından sınırlandırılabilir.

TURQUALITY® Programı faaliyetlerinden yararlanma

MADDE 22- (1) Marka/TURQUALITY® Destek Programına alınan yararlanıcılar, 17 nci ve 18 inci maddelerde belirtilen destek sürelerinin dolması ve/veya 30 uncu madde

uyarınca destek kapsamından çıkarılmaları halinde, 12 nci maddede belirtilen TURQUALITY® Programı kapsamında sağlanan desteklerden yararlandırılmaz.

TURQUALITY® Destek Programı kapsamından çıkarılma

MADDE 23- (1) TURQUALITY® Destek Programı kapsamından çıkarılan yararlanıcılar, 10 uncu maddede belirtilen destek unsurlarından yararlandırılabilir. Ancak Marka/TURQUALITY® Destek Programı kapsamında desteklendiği toplam süre, 17 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süreyi geçemez.

Desteklenmeyen sektörler

MADDE 24- (1) Finans sektörü ile Bakanlık tarafından belirlenen diğer hizmet sektörleri bu Karar kapsamında desteklenmez.

ALTINCI BÖLÜM

Başvuru Belgelerinin İbrası ve Ödeme

Başvuru esasları

MADDE 25- (1) Bu Karar kapsamında yapılacak destek başvurularında istenecek bilgi ve belgeler, destek başvuru süreleri ve uygulamaya dair diğer usul ve esaslar Genelge ile belirlenir.

Yurt dışı onay işlemleri

MADDE 26- (1) Destek başvurusuna ilişkin yurt dışında düzenlenen belge ve faaliyetler, ilgili ticaret müşavirliği/ataşeliğinin onayına/incelemeğine tabidir. Onay ve incelemeye konu belge ve faaliyetler ile onay ve incelemeye ilişkin usul ve esaslar Genelge ile belirlenir.

(2) Ticaret müşavirlikleri/ataşeliklerinin bulunduğu ancak kadroların münhal olduğu yerlerde Bakanlıkça görevlendirilen Bakanlık temsilcisi, ticaret müşavirliği/ataşeliği onayı gerektiren evrakı onaylar ve başvurulara ilişkin incelemeleri yerinde gerçekleştirerek ilgili formları düzenler.

(3) Ticaret müşavirlikleri/ataşeliklerinin bulunduğu ancak kadroların münhal olduğu yerlerde ve Bakanlıkça görevlendirilen Bakanlık temsilcisinin de bulunmadığı durumlarda ticaret müşavirliği/ataşeliği onayı gereken evrakı ülkedeki diğer bir ticaret müşavirliği/ataşeliği onaylar ve başvurulara ilişkin incelemeleri yerinde gerçekleştirerek ilgili formları düzenler.

Faaliyet ve harcama belgelerinin uygunluğu

MADDE 27- (1) Bakanlık, 9 uncu, 10 uncu ve 11 inci maddelerde belirtilen destek unsurlarından yararlandırılacak olan işbirliği kuruluşu ve yararlanıcılardan, gerçekleştirilen faaliyetler ve bu faaliyetlere ilişkin harcama belgelerinin içeriği, doğruluğu, rayicine uygunluğu vb. hususlar ile TURQUALITY® Programı kapsamında yapılan faaliyetlerle ilgili olarak 12 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında denetim/danışmanlık firmalarının raporlarını talep edebilir.

Ödeme işlemleri

MADDE 28- (1) Bakanlık, yapacağı inceleme neticesinde ödeme yapılmasına karar verilen işbirliği kuruluşu ve yararlanıcılar ile ödeme tutarlarını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına bildirir. Bakanlıktan alınan bildirim üzerine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ödemeyi öncelikle yapar.

(2) Destek ödemesine ilişkin ibraz edilen belgelerdeki giderlerin dolaylı vergiler dâhil olmak üzere Türk Lirası cinsinden olanları Türk Lirası olarak, döviz cinsinden olanları ise ödeme belgesi tarihindeki “Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Kurları” listesinde yer alan çapraz kurlar ve döviz alış kurları esas alınarak ABD Doları karşılığı Türk Lirası olarak, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ödenir. “Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kurları” listesinde yer almayan ülke para birimleri ABD Dolarına çevrilirken “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nca Alım Satıma Konu Olmayan Dövizlere İlişkin Bilgi Amaçlı Kur Tablosu”nda yer alan kurlar esas alınır. “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nca Alım Satıma Konu Olmayan Dövizlere İlişkin Bilgi Amaçlı Kur Tablosu”nda da yer almayan ülke para birimleri ABD Dolarına çevrilirken, Bakanlıkça uygun görülen diğer uluslararası veri kaynakları esas alınır.

İhracatçı birlikleri genel sekreterliklerinin yetkilendirilmesi

MADDE 29- (1) Bakanlık, destek müracaatının değerlendirilerek ödeme yapılacak işbirliği kuruluşu ve yararlanıcıların belirlenmesi ile ödeme tutarlarının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına bildirilmesi konusunda ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerinin yetkilendirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

İzleme ve Değerlendirme

İzleme ve değerlendirme

MADDE 30- (1) Bu Karar kapsamındaki destek ödemesinden yararlanan işbirliği kuruluşu ve yararlanıcılar, destek kapsamına alındıkları tarihten itibaren her yılın sonunda markalaşma faaliyetlerini içeren bir raporu Bakanlığa intikal ettirirler.

(2) Bakanlık, anılan raporların değerlendirilmesi, destek kapsamına alınan işbirliği kuruluşu ve yararlanıcıların denetlenmesi ve izlenmesi amacıyla, destek süresinin her aşamasında, 12 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi çerçevesinde danışmanlık/denetim firmalarının raporlarını talep edebilir.

(3) Bakanlık, söz konusu raporlar üzerinde yapacağı inceleme neticesinde, Stratejik İş Planında belirtilen faaliyetlerden büyük bir bölümünü gerçekleştirmediğini, sağlanan desteği etkin kullanmadığını ve/veya markalaşma konusunda herhangi bir gelişim göstermediğini tespit ettiği işbirliği kuruluşu ile yararlanıcıları projelere ya da Marka/TURQUALITY® Destek Programlarına ilişkin destek süresinin her aşamasında destek kapsamından çıkarılabilir veya işbirliği kuruluşu ile yararlanıcıların destek oranlarında indirimine gidebilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Müeyyide

MADDE 31- (1) Bu Karar kapsamındaki destek ödemelerinden yararlanmak üzere müracaatta bulunan ve/veya söz konusu destek ödemelerinden yararlanan işbirliği kuruluşu ve yararlanıcılar tarafından yanıltıcı bilgi ve belge ibraz edildiğinin tespiti halinde, haklarında kanuni işlem yapılır. Bu kapsamda tahkikat, soruşturma ve/veya dava konusu edilmiş olanların destek talepleri, konuyla ilgili denetim raporu ve/veya yargı kararı alınıncaya kadar bekletilebilir. Dava sonucunda suçu sabit görülenlerin, Bakanlık tarafından uygulanan “ihracata yönelik devlet yardımları kararları” kapsamında yer alan tüm devlet yardımlarına ilişkin talepleri süresiz olarak reddedilebilir. Bakanlık, suç unsurunun tam olarak oluşmamasından kaynaklanan beraat kararları kapsamındaki sahtecilik eylemlerini gerçekleştirenler hakkında da benzer mahiyette işlemler tesis etmeye yetkilidir.

(2) Bu Karar kapsamında haksız olarak alındığı ve/veya amacı dışında kullanıldığı tespit edilen destek ödemeleri, ilgililerden 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

Yanıtıcı bilgi ve belge ibrazı

MADDE 32- (1) Destek kapsamına alınan işbirliği kuruluşlarının ya da yararlanıcıların, iş yönetimi kalitesi, operasyonel mükemmellik düzeyi, markalaşma potansiyeli, performansları, program ve Stratejik İş Planı kapsamındaki faaliyet ve işlemleri ile harcama belgelerinin içeriği, doğruluğu, rayicine uygunluğu vb. konularda kasıtlı olarak yanıtıcı bilgi ve belge ibraz ettiklerinin tespiti halinde, bu fiili işleyen işbirliği kuruluşu ya da yararlanıcı ilgili destek programından çıkarılır ve sağlanan destek 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen kusur, harcama yetkisi verilen şirket/kuruluş tarafından gerçekleştirilmiş ve destek kapsamına alınan yararlanıcının bu kusurun oluşmasında doğrudan bir rolünün olmadığı tespit edilmiş ise harcama yetkisi verilen şirketin/kuruluşun yetkisi iptal edilir ve bu şirket/kuruluş aracılığıyla sağlanmış destekler 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

Uygulama

MADDE 33- (1) Yararlanıcılar, bu Karar hükümleri çerçevesinde destek kapsamına alınan markalarına ilişkin olarak; destek süresi içinde Bakanlık tarafından uygulanan diğer “ihracata yönelik devlet yardımları kararları”nda ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca uygulanan destek programlarında yer alan aynı destek unsurlarından yararlandırılmazlar.

(2) Bu Karar hükümleri çerçevesinde harcama yetkisi verilen şirketler/kuruluşlar, destek kapsamındaki markaya ilişkin harcamaları için, destek süresi içinde gerçekleştirdikleri faaliyetlerine ilişkin olarak Bakanlık tarafından uygulanan diğer “ihracata yönelik devlet yardımları kararları”nda ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca uygulanan destek programlarında yer alan aynı destek unsurlarından yararlandırılmazlar.

(3) Bu Karar hükümleri çerçevesinde destek kapsamına alınan işbirliği kuruluşları, destek kapsamına alınan projelerine ilişkin harcamaları için, destek süresi içinde Bakanlık tarafından uygulanan diğer “ihracata yönelik devlet yardımları kararları”nda ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca uygulanan destek programlarında yer alan aynı destek unsurlarından yararlandırılmazlar.

(4) Bu Karar hükümleri çerçevesinde destek kapsamına alınan yararlanıcıların ve markaların, destek süresi bitiminde, 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (c), (ç) ve (e) bentleri ile 11 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi çerçevesinde sağlanan desteklerden yararlandıkları hedef pazarlarda bulunan birimlerine yönelik olarak 2015/8 sayılı “Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Karar” kapsamında gerçekleştirecekleri başvurular, ilgili hedef pazarda bu Karar kapsamında desteklendikleri süre mahsup edilerek değerlendirmeye alınır.

(5) Bu Karar hükümleri çerçevesinde harcama yetkisi verilen şirketlerin/kuruluşların, destek kapsamındaki markaya ilişkin harcamaları için, destek süresi bitiminde, 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (c), (ç) ve (e) bentleri ile 11 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi çerçevesinde sağlanan desteklerden yararlandıkları hedef pazarlarda bulunan birimlerine yönelik olarak 2015/8 sayılı “Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Karar” kapsamında gerçekleştirecekleri başvurular, ilgili hedef pazarda bu Karar kapsamında desteklendikleri süre mahsup edilerek değerlendirilmeye alınır.

Yetki

MADDE 34- (1) Bu Kararın uygulama usul ve esaslarına ilişkin Genelgeyi belirlemeye, uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları haklı ve mücbir sebep hallerini de gözetmek suretiyle inceleyip sonuçlandırmaya ve bu Karar hükümleri çerçevesinde destek kapsamına alınacak

işbirliği kuruluşu ile yararlanıcıları ilgili strateji, hedef ve politikalar çerçevesinde tespit etmeye, ödenecek destek tutarını her türlü kamu alacağına karşılık mahsup etmeye, bu Kararda yer alan lehe olan hükümleri uygulamaya ve destek kapsamında değerlendirilecek harcama ve ödeme tutarını belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 35- (1) Mülga Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulunun 26/5/2015 tarihli ve 2015/9 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Markalaşma Destekleri Hakkında Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen destek kapsamına alınma başvurularının değerlendirilmesinde; bu Karar ile yürürlükten kaldırılan 2015/9 sayılı Kararın lehe olan hükümleri uygulanır.

(2) Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önceki harcamalara ilişkin gerçekleştirilmiş veya gerçekleştirilecek destek başvurularının sonuçlandırılmasında, bu Karar ile yürürlükten kaldırılan 2015/9 sayılı Kararın lehe olan hükümleri uygulanır. Söz konusu harcamaların tespitinde ödeme tarihi esas alınır.

(3) İşbirliği kuruluşlarının, bu Karar ile yürürlükten kaldırılan 2015/9 sayılı Kararın 10 uncu maddesi çerçevesinde onaylanmış olan projeleri, yararlanmış oldukları destek süreleri mahsup edilmek suretiyle bu Kararda belirtilen süreler ve limitler dâhilinde desteklerden yararlandırılır.

(4) Bu Karar ile yürürlükten kaldırılan 2015/9 sayılı Kararın 11 inci maddesi çerçevesinde Marka Destek Programı kapsamına alınmış olan yararlanıcılar, yararlanmış oldukları destek süreleri mahsup edilmek suretiyle, bu Kararda belirtilen süreler ve limitler dâhilinde desteklerden yararlandırılır.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Karar ile yürürlükten kaldırılan 2015/9 sayılı Kararın 11 inci maddesi ve/veya 2006/4 sayılı Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğin 10 uncu maddesi uyarınca desteklenmiş, 2015/9 sayılı Karar kapsamında TURQUALITY® Destek Programına alınmış ve bu Kararın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla destek süresi devam eden yararlanıcılara, 18 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uygulanmaz. Söz konusu yararlanıcılar, ilgili markalarına yönelik Stratejik İş Planı sunmaları kaydıyla 17 nci maddenin üçüncü fıkrası hükümlerinden yararlandırılırlar.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Yararlanıcıların, bu Karar ile yürürlükten kaldırılan 2015/9 sayılı Kararın 12 nci maddesi uyarınca bu Kararın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla beş yıl veya daha az süre ile desteklenmiş olan markaları, bu Kararın 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasının;

a) (a) bendinde belirtilen desteklerden, TURQUALITY® Destek Programında ilgili hedef pazarlarda desteklendikleri süre mahsup edilmek suretiyle,

b) (b) bendinde belirtilen desteklerden, TURQUALITY® Destek Programında desteklendikleri toplam süre mahsup edilmek suretiyle, yararlandırılır.

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Yararlanıcıların, bu Karar ile yürürlükten kaldırılan 2015/9 sayılı Kararın 12 nci maddesi uyarınca desteklenmiş olan markalarından, bu Kararın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilave beş yıllık destek süresini kullananlar,

a) Bakanlıkça onaylanarak desteğe konu olan mevcut hedef pazarlarında gerçekleştirdikleri harcamalar için, ilave beş yıllık destek süreleri sona erene kadar bu Kararın 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi çerçevesinde hedef pazar bazında belirlenen süreye,

b) İlave beş yıllık destek süreleri sona erene kadar bu Kararın 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde belirlenen süreye, tabi değildir.

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu Karar ile yürürlükten kaldırılan 2015/9 sayılı Kararın 11 inci maddesi kapsamında desteklenen yararlanıcılar için anılan maddenin birinci fıkrasının (c), (ç) ve (e) bentleri; 12 nci maddesi kapsamında desteklenen yararlanıcılar için anılan maddenin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca desteklerden yararlanmadığı pazarlar yeni hedef pazar sayılacaktır.

Yürürlük

MADDE 36- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 37- (1) Bu Karar hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

EK-1

REKLAM, TANITIM VE PAZARLAMA FAALİYETLERİ

TV ve RADYO

TV/Radyo reklamları
TV/Radyo reklam yayın telifi
TV/Radyo reklam videolarının ülke bazlı adaptasyonu
TV/Radyo programlarına sponsorluk

İNTERNET

E-ticaret sitelerine üyelik
İnternet ortamında verilen reklamlar
İnternet satış sitesi tasarımı/bakımı/güncellemesi
Sosyal medya tasarımı, bakımı, güncellemesi
Sosyal medyada verilen reklamlar
İnternet sitesi tasarımı/bakımı/güncellemesi/içeriklendirilmesi
Akıllı cihazlara yönelik uygulama giderleri
Arama motoru ve dijital platformlarda firma/ürün/hizmet/marka/platform tanıtımı,

BASILI TANITIM

Afiş
Broşür
El ilanı
Gazete/dergi reklamları
Periyodik mağaza dergilerinde/kataloglarında yer alma/reklam verme
Katalog

KAMUYA AÇIK ALAN

Kamuya açık alanda kurulan elektronik ekranlar
Billboard/pano/tabela
Bina/cephce/duvar/çatı reklamı
Durak/taşıtlarda yer alan reklam/gyidirme
Totem reklamı

ÖZEL TANITIM/PAZARLAMA GİDERLERİ

Defile/şov/gala/özel sergi-gösterim/basın tanıtımı/kokteyl/seminer/konferans/gameshow, firma/ürün/hizmet/marka/platform lansmanı faaliyetleri
Marka promosyon/iletişim/medya takip/danışmanlık/basın ve halkla ilişkiler ajansı ücretleri/komisyonları
Satış ve dağıtıma yönelik mobil market/acente/temsilcilik/platform komisyon ödemeleri ile diğer giderleri
Tadım aktiviteleri
Çevrimiçi olanlar da dâhil olmak üzere zincir marketlerin raflarına ve kafe/bar/restoranların satış listesine girmek için bir defalığına mahsus yapılan listeleme bedeli
Satışa konu olmayan ve üzerinde markanın yer aldığı eşantıyon malzemeleri
İzin, sınıflandırma, çoğaltma, dublaj ve altyazı

DİĞER TANITIM/PAZARLAMA HARCAMALARI

Tanıtım filmi/demo bölümü/programı yapımı
Sinema reklamı
Sponsorluk
Toplu e-posta/SMS/MMS gönderimi
Yurt dışından davet edilen ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımı ile yurt içinde düzenlenen tanıtım ve pazarlama etkinlikleri
Yurt dışından davet edilen akademisyen/uzman/ilgili kişi veya kurum/kuruluş temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen eğitim programların

EK-2

DANIŞMANLIK FAALİYETLERİ

YÖNETİM DANIŞMANLIĞI

Ar-Ge ve Ürün Geliştirme
Bilgi Sistemleri Danışmanlığı
Bütçe ve Planlama
Değer Zinciri Yönetimi
Değişiklik Yönetimi Süreci
Fiyatlama ve Kârlılık Yönetimi
Gastronomi
İnsan Kaynakları Yönetimi
İş Akış Yönetimi Sistemi
İş Ailesi ve Ücret Yönetimi
İş Geliştirme
İş Sürekliliği Yönetimi
İşletme Sermayesi Yönetimi
Kalite Kontrol Sistemi Oluşturulması
Kalite Geliştirme
Karar Destek Sistemlerinin Oluşturulması
Karbon Ayak İzi Çalışmaları
Kurumsal Sorumluluk Çalışmaları
Kriz Yönetimi
Kurumsal Kimlik Oluşturulması
Kurumsal Yönetişim
Mağaza/Ön Tanı Merkezi/Lokanta/Kafe Açılması, İşletilmesi, Yönetimi
Marka Kimliği
Marka Stratejisi
Marka Yönetimi
Operasyonel Strateji
Organizasyon ve Yeniden Yapılandırma
Pazara Giriş
Pazar Konumlandırma
Perakende Yönetimi
Proje Yönetimi
Risk Yönetimi
Satış ve Pazarlama Yönetimi
Sosyal Medya Yönetimi
Stratejik Pazarlama
Stratejik Planlama
Stratejik Şirket Yapılandırılması
Süreç Yönetimi
Şirket Kuruluşu
Şirket Satın Alınması
Tedarik Zinciri Yönetimi
Toplam Kalite Yönetimi

TASARIM DANIŞMANLIĞI

Endüstriyel Ürün Tasarımı
Ambalaj Tasarımı

HUKUK DANIŞMANLIĞI

Yurt Dışı Pazarlara Yönelik Hukuk Danışmanlığı
--

BİLİŞİM DANIŞMANLIĞI

Bilgi yönetimi kapsamında satın alınacak veya kiralanacak yazılım ürünlerinin lisansları ve bunların yıllık bakım-güncelleme bedelleri ile yazılımların devreye alınması, iyileştirilmesi ve idamesi için yapacakları danışmanlık, eğitim ve dış kaynak kullanımı harcamaları destek kapsamında değerlendirilir.

Araç Planlama Sistemleri
Bilgisayarlı Tasarım (CAD)
Doküman Yönetim Sistemleri (DMS)
Felaket Yönetimi
E-İş Yönetim Sistemi
İş Akış-Süreç Yönetim Sistemleri
İş Zekâsı Yönetim Sistemleri
Kurumsal Kaynak Planlaması (ERP)
Kurumsal Performans Yönetimi (EPM)
Kurumsal Sistem Entegrasyon Hizmetleri
Lojistik Yönetim ve Optimizasyonu Sistemleri
Mobil Satış Ekibi Yönetim Sistemleri
Mobil Satış ve Takip Sistemleri
Müşteri-Hasta İlişkileri Yönetimi (CRM)
Müşteri Şikâyet veya Çağrı Merkezi Yönetim Sistemleri
Perakende Yönetimi
Promosyon Yönetim Sistemleri (TPM)
Talep Planlama Sistemleri (DMS)
Tedarik Zinciri Yönetimi (SCM)
Üretim Optimizasyon Sistemleri
Yönetim Raporlama Sistemleri
Yönetişim, Risk ve Uyum Sistemleri (GRC)
Hastane Bilgi Yönetim Sistemi
Okul İçerik Yönetimi